

Rapport 2022:1

Helårsrapport 2021 - Register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige

ARBETSMILJÖ
VERKET

Innehåll

Helårsrapport 2021 – Register för företag som utstationerar arbetstagare i Sverige	1
Viktig information för tolkning av siffrorna	3
Sammanfattning	4
Vad är utstationering?	5
Bakgrund och Arbetsmiljöverkets uppdrag.....	5
Syftet med utstationeringsregistret	5
Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats	5
Information.....	5
Redovisning baserat på 2021 års anmälningar.....	6
Fördelning av utstationerade per land.	6
Antal anmälningar per land	6
Diagram 1. Antal utstationeringsanmälningar 2019-2021	6
Diagram 2. Antal uppskattade arbetstagare per år 2019 - 2021	7
Diagram 3. Anmälningar om utstationering per land	8
Diagram 4. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per land	9
Branschfördelning.....	10
Tabell 1. Fördelning på branschgruppsnivå.....	10
Diagram 5. Anmälningar om utstationering per bransch.....	11
Diagram 6. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per bransch.....	12
Fördelning av utstationerade i landet	13
Diagram 7. Anmälningar i Västerbottens län	13
Diagram 8 Anmälningar om utstationering per län.....	14
Diagram 9. Uppskattat antal utstationerade arbetstagare per län.....	15
Anmälningarnas längd i antal dagar	16
Tabell 2. Anmälningars längd	16

Viktig information för tolkning av siffrorna

Anmälningar om utstationering och antal utstationerade arbetstagare är inte samma sak

Det är viktigt att notera att vi i denna rapport redovisar två typer av siffror. Den ena typen är antalet anmälningar om utstationering som utförts, alltså inte antalet arbetstagare. En anmälan avser att en arbetstagare ska arbeta under en given tid, på en given plats för en i Sverige verksam tjänstemottagare. En anmälan motsvarar en arbetstagare men samma arbetstagare kan återkomma i flera olika anmälningar. Unika utstationerade arbetstagare har därför tagits fram genom en uppskattning av antal unika kombinationer av födelsedatum, namn och efternamn. Det är denna siffra som ger en indikation om antalet unika utstationerade arbetstagare som arbetat minst en dag i Sverige under den givna perioden.

Uppskattningen av antal arbetstagare

Redovisningen av antal utstationerade arbetstagare är därför en uppskattning av antalet unika individer av det totala antalet anmälda utstationeringar. Det är arbetsgivarens ansvar att registrera en utstationering korrekt, men namnet kan stavas annorlunda i en anmälan och födelsedatum formateras annorlunda i olika anmälningar under året. Om det sker så genereras unika individer som egentligen är samma. Det är därför inte möjligt för oss att säkerställa ett exakt antal med hänsyn till de möjliga fel och avvikelser som kan finnas registrerade.

Vi kan dock med utgångspunkt i detta göra en uppskattning av hur fördelningen och antalet ser ut. Vi får också en bättre koppling till antalet dagar som uppdragen registreras för eftersom vi kan jämföra ett uppskattat antal individer med det faktiska antalet anmälningar. Anledningen till att vi redovisar en uppskattning av antalet individer är dels för att kunna visa på ungefär hur många utländska arbetstagare som utstationeras till Sverige. Antalet anmälningar redovisas eftersom det är utifrån den informationen som vi kan beräkna det uppskattade antalet arbetstagare. Antalet anmälningar säger ingenting i sig självt om hur många arbetstagare som varit i Sverige. Det är det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare som hjälper oss förstå det sambandet.

Sammanfattning

Arbetsmiljöverket förvaltar E-tjänsten Anmäl utstationering och har tillsyn över utstationeringsregistret som skapas utifrån uppgifter som registreras i denna E-tjänst. Utstationeringsregistret är en administrativ kontrollfunktion för att möjliggöra kontroll över efterlevnaden av utstationeringslagen och gällande svensk rätt för utländska arbetstagare som arbetar tillfälligt i Sverige.

Under 2021 har det gjorts 117 168 anmälningar från 62 olika länder. Under 2020 var motsvarande antal 87 931. Notera att detta är antalet anmälningar av utstationering, det vill säga en arbetstagare som på uppdrag från sin utländska arbetsgivare utför tillfälliga tjänster över gränserna för en i Sverige verksam mottagare. Samma arbetstagare kan återkomma i flera anmälningar vilket betyder att siffran inte återspeglar antalet unika arbetstagare eller individer.

Vi har i denna rapport gjort en uppskattning av antalet unika arbetstagare som utstationerats till Sverige under 2021. Det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare uppgick 2021 till 54 973 st. Uppskattningen utifrån 2020 års siffror var 39 683 st.

Ungefär 51 procent av samtliga anmälningar gjordes till länen där storstadsområdena finns (Stockholm, Västra Götaland och Skåne). Detta motsvarar 60 002 anmälningar. Motsvarande siffra år 2020 i samma län var 63 procent av samtliga anmälningar. Flest anmälningar gjordes till Stockholms län. En ökning av antalet anmälningar har skett i merparten av Sveriges län. Västerbotten, Västernorrland och Norrbotten har stora öknings anmälningar jämfört med tidigare år.

De vanligaste branschgrupperna var under 2021 bygg- och tillverkningsbranschen. Byggbranschen stod för över hälften av alla anmälda utstationerade arbetstagare under 2021. Tillverkningsbranschen stod för runt 17 procent av de anmälda utstationerade arbetstagarna. IT-branschen minskade i antal anmälda utstationerade arbetstagare under 2021 i förhållande till 2020 och antalet anmälningar inom informations- och kommunikationsverksamhet har halverats sedan 2019 (8978 anmälningar). Även jordbruks- och skogsbranschen minskade till ca hälften av 2020-års anmälningar.

Under 2021 utgjordes de flesta anmälningar av kortare angiven tidsperiod. 82 % av anmälningarna gjordes för en kortare period än 3 månader och 61 %, dvs. nästan hälften, var anmälda för en kortare period än en månad.

Vad är utstationering?

En utstationerad arbetstagare är en person som vanligen arbetar i ett visst land men som skickas till ett annat land av sin arbetsgivare för att arbeta där under en begränsad tid.

Utstationering till Sverige innebär att

- en arbetsgivare i ett annat land sänder en arbetstagare för att utföra en tjänst i Sverige under en begränsad tid
- det finns en mottagare i Sverige av de tjänster som arbetstagaren ska utföra.

En tjänst är någon form av arbete. Begränsad tid innebär att det ska finnas ett start- respektive slutdatum för när tjänsterna ska utföras.

Tjänstemottagare kan vara ett företag, organisation eller privatperson i Sverige som tar emot en tjänst mot ersättning. Arbetsgivaren i utlandet och tjänstemottagaren i Sverige har normalt avtal som reglerar vilken tjänst som den utstationerade arbetstagaren ska utföra. De båda parterna kan tillhöra två olika företag inom samma koncern. Det är också utstationering när en arbetsgivare i utlandet hyr ut arbetstagare direkt till en tjänstemottagare i Sverige eller via ett annat företag som i sin tur sänder arbetstagaren till tjänstemottagaren.

Bakgrund och Arbetsmiljöverkets uppdrag

Arbetsmiljöverket har tillsyn över delar av utstationeringslagstiftningen och är kontaktmyndighet för utstationering i Sverige. Det innebär att vi vägleder om de lagar som gäller i Sverige för utstationerade. Vi tillhandahåller även kollektivavtal och kontaktuppgifter till arbetsgivar- och arbetstagarparterna. Reglerna om utstationering vilar på EU-direktivet om utstationering av arbetstagare. Respektive EU-land har därför haft möjligheten att införliva direktivet i den nationella lagstiftningen. Det gemensamma syftet är att stärka utstationerades rättigheter samt underlätta möjligheten att arbeta i andra länder och för företag att erbjuda sina tjänster över gränserna.

Syftet med utstationeringsregistret

Arbetsmiljöverket förvaltar sedan 1 juli 2013 utstationeringsregistret över utländska tjänsteutövare. Registret är en administrativ funktion för att kunna följa upp att reglerna på området efterlevs. Det är myndighetens verktyg för att kunna utöva tillsyn, regelefterlevnad och möjliggöra kontroll över efterlevnaden av utstationeringslagen och gällande svensk rätt för utländska arbetstagare som arbetar tillfälligt i Sverige.

Utstationeringar registreras via Arbetsmiljöverkets webbplats

Via myndighetens webbplats skapar den utländske arbetsgivaren ett konto i E-tjänsten Anmäl Utstationering för att sedan anmäla utstationeringar som samlas i registret. E-tjänsten är tillgänglig på engelska och svenska. Genom sitt konto i E-tjänsten Anmäl Utstationering kan arbetsgivaren också revidera sina uppgifter, till exempel om ett uppdrag förlängs.

Information

På Arbetsmiljöverkets webbplats, av.se, finns samlad information om utstationering på svenska och engelska. Här finns information om regelverket, registret, vanliga frågor och svar samt statistik. Vi publicerar också information kring den svenska arbetsmarknadsmodellen, länkar till kollektivavtal inom olika branscher samt kontaktuppgifter till ansvariga arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer.

Redovisning baserat på 2021 års anmälningar

Fördelning av utstationerade utifrån utstationerande land.

Antal anmälningar per land

Det totala antalet anmälningar om utstationering uppgick 2021 till 117 168. Av de 62 länder från vilka det utstationerats arbetstagare till Sverige under 2021 var Polen dominerande i statistiken. Drygt var fjärde anmälan (24 %) om utstationering till Sverige 2021 kom från en verksamhet i Polen. Detta är ett återkommande samband då vi även under föregående år kunnat se att Polen är det land varifrån det kom flest anmälningar.

Anmälningar från Estland, Lettland och Litauen stod tillsammans för 37 189 eller ca 31 procent av samtliga anmälningar. Andelen från Litauen ökar kraftigt från ca 12 000 anmälningar år 2020 till över 22 000 anmälningar 2021. Utstationeringsanmälningar från Thailand minskade från 1 451 anmälningar år 2020 till 373 anmälningar under 2021.

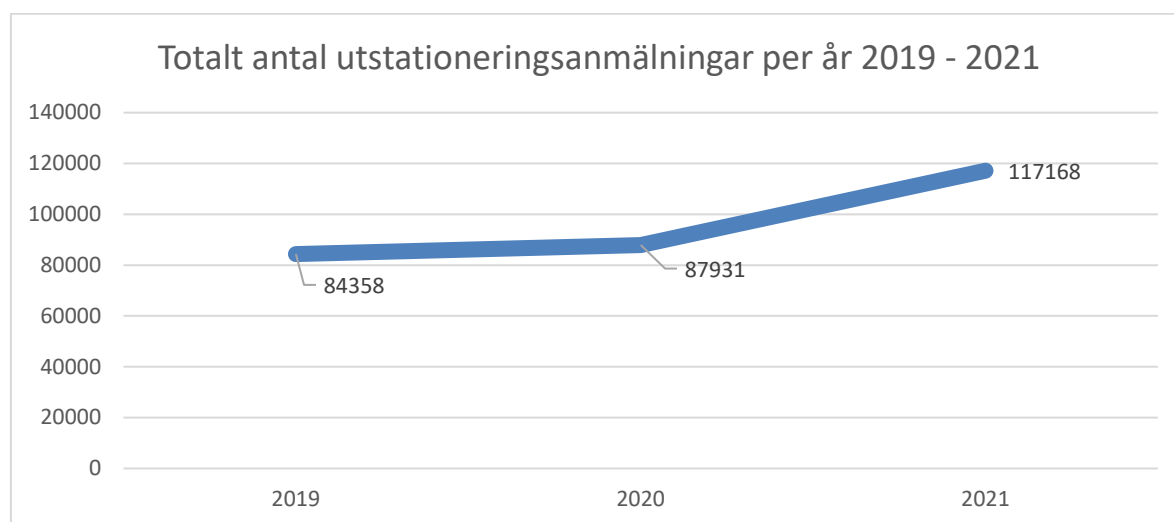

Diagram 1. Diagrammet visar en graf på totala antalet anmälningar utstationeringar per år mellan åren 2019 - 2021. Notera att detta inte är antalet individer utan antalet anmälningar.

Uppskattat antal utstationerade individer per land

Det uppskattade totala antalet utstationerade arbetstagare 2021 uppgick till 54 973 st. Samma uppskattning utifrån 2020 års siffror var 39 683 utstationerade arbetstagare. Även här är Polen det dominerande utstationerande landet med nästan 20 % av det totala antalet arbetstagare, följt av Lettland och Litauen. Det är dock en stor skillnad mellan antalet anmälningar och unika arbetstagare vilket tyder på att samma arbetstagare blivit anmälda flera gånger under året. Litauen ökade från 4 579 uppskattade anmälda arbetstagare år 2020 till 7 529 uppskattade anmälda arbetstagare 2021.

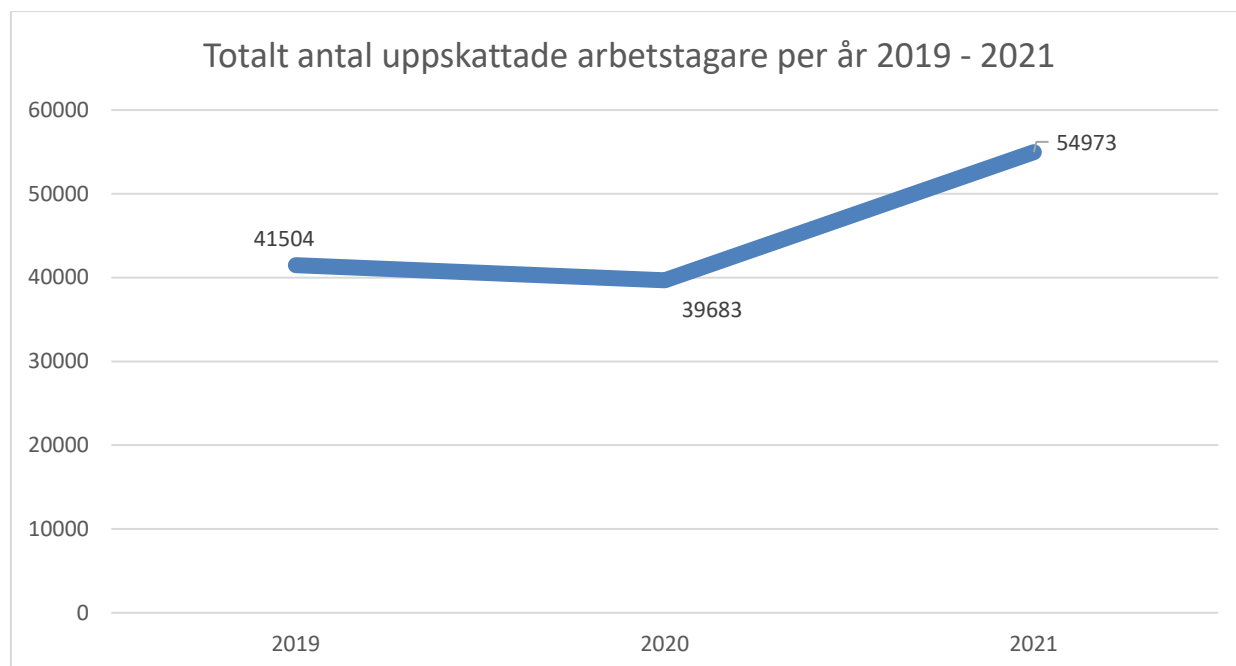

Diagram 2. Diagrammet visar en graf på totala antalet uppskattade arbetstagare per år mellan åren 2019 - 2021

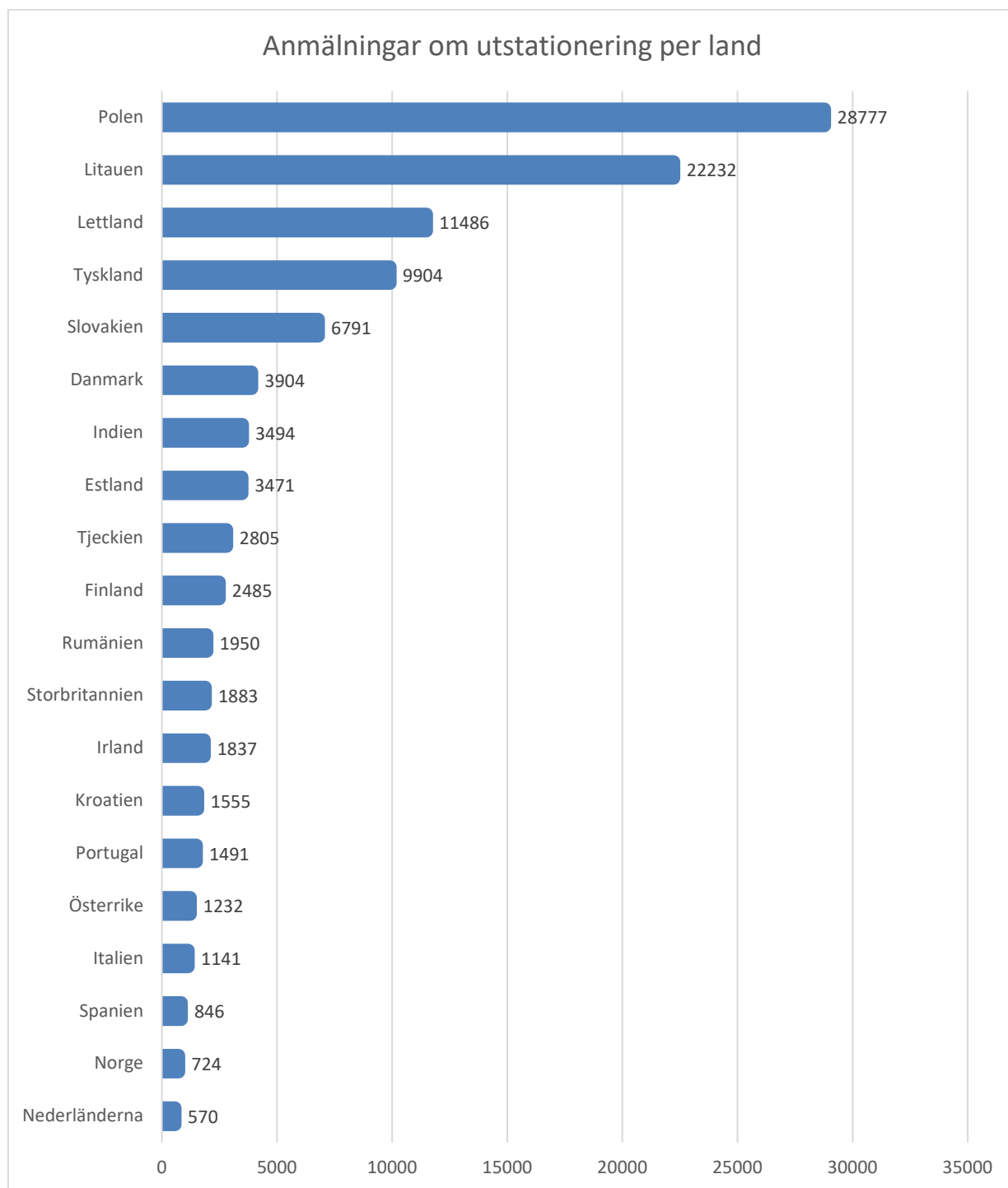

Diagram 3. Diagrammet visar antalet anmälningar från ett land där minst en dag av den anmälda utstationeringen varit under 2021. Notera att detta inte är antalet individer utan antalet anmälningar. Diagrammet visar de 20 länderna med flest utstationeringar i Sverige under 2021. Företag som uppgett Sverige som hemland har uteslutits i denna sammanställning.

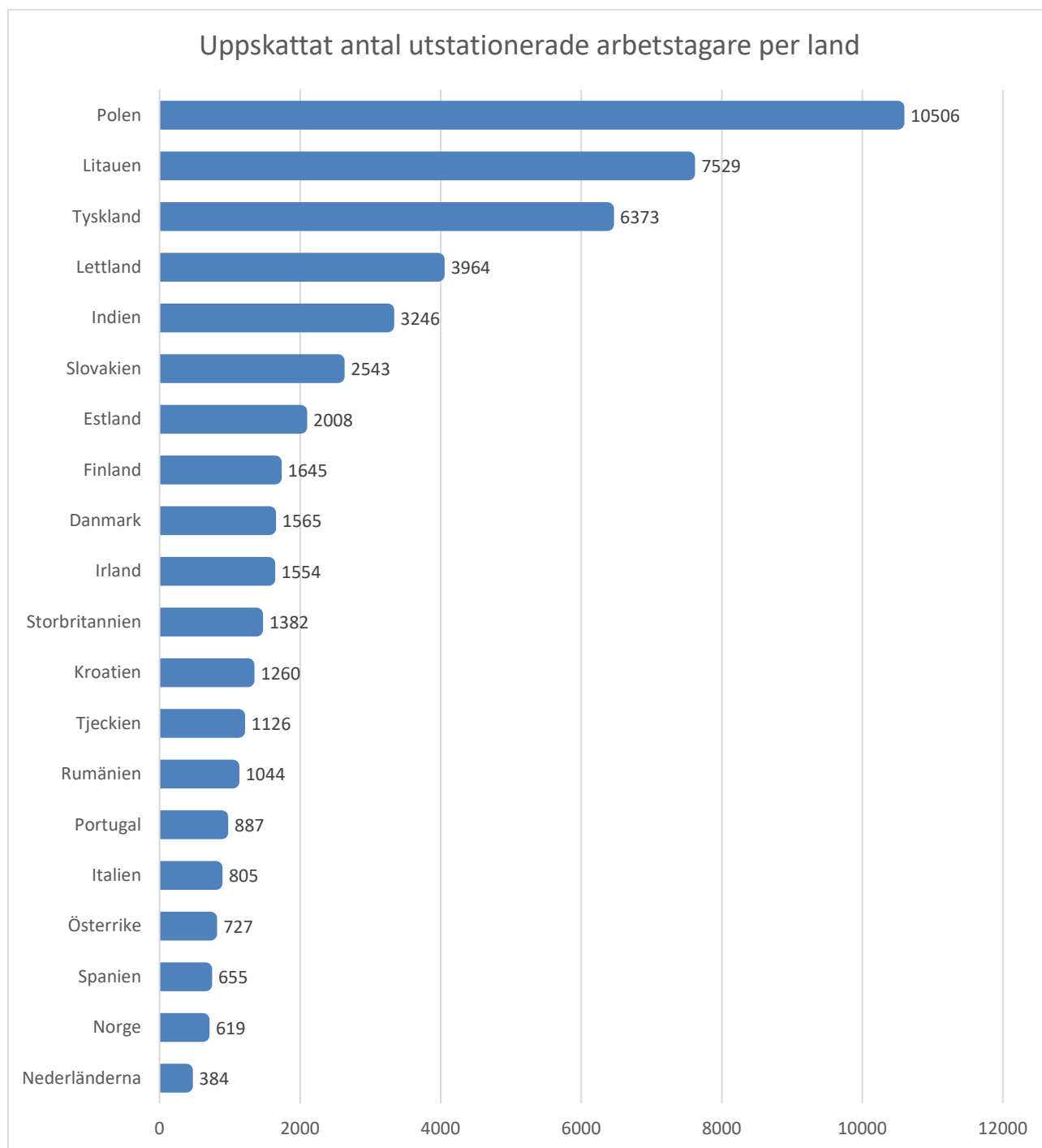

Diagram 4. Diagrammet visar från vilka länder uppskattat antal arbetstagare som utstationerats i Sverige under minst en dag under året 2021 kommer från. Diagrammet visar de 20 länderna med flest anmälda individer i Sverige under 2021. Företag som uppgett Sverige som hemland har uteslutits i denna sammanställning.

Branschfördelning

Branschgrupp	Antal anmälningar	Andel anm. i %	Antal arbetstagare	Andel arb.tagare i %
01-03 Jordbruk, skogsbruk och fiske	1 130	0,96%	829	1,39%
05-09 Utvinning av material	228	0,19%	197	0,33%
10-33 Tillverkning	20 375	17,39%	13 555	22,78%
35 Försörjning av el, gas, värme och kyla	622	0,53%	531	0,89%
36-39 Vattenförsörjning; avloppshantering, avfallshantering och sanering	815	0,70%	412	0,69%
41-43 Byggverksamhet	81 238	69,33%	34 011	57,16%
45-47 Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	410	0,35%	373	0,63%
49-53 Transport och magasinering	2 694	2,30%	1 384	2,33%
55-56 Hotell- och restaurangverksamhet	94	0,08%	76	0,13%
58-63 Information och kommunikationsverksamhet	4 190	3,58%	3 801	6,39%
64-66 Finans- och försäkringsverksamhet	101	0,09%	87	0,15%
68 Fastighetsverksamhet	55	0,05%	47	0,08%
69-75 Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	2 598	2,22%	2 012	3,38%
77-82 Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1 757	1,50%	1 479	2,49%
84 Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	80	0,07%	62	0,10%
85 Utbildning	23	0,02%	23	0,04%
86-88 Vård och omsorg; sociala tjänster	27	0,02%	23	0,04%
90-93 Kultur, nöje och fritid	52	0,04%	46	0,08%
94-96 Annan serviceverksamhet	659	0,56%	537	0,90%
99 Förvärvsarbete i hushåll; hushållens produktion av diverse varor och tjänster för eget bruk	20	0,02%	20	0,03%
Totalsumma	117 168	100,00%	59 505	100,00%

Tabell 1. Tabellen visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2021 baserat på branschgrupp. Tabellen visar även fördelningen baserat på branschgrupp av det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare. Notera att samma arbetstagare kan förekomma i flera branscher och att det totala antalet uppskattade arbetstagare är därför högre än tidigare redovisat.

Byggverksamhet fortsätter att öka – minskning inom IT-branschen och jordbruk

Den största branschgruppen är byggverksamhet som står för över hälften (57%) av de anmälda utstationerade arbetstagarna. Ungefär en femtedel av de utstationerade arbetstagarna arbetade inom tillverkningsbranschen. IT- och kommunikationsbranschen har fortsatt minskat sedan 2019, då andelen av det totala antalet arbetstagare var runt 16 %. Under 2021 var motsvarande siffra ca 6%. Jordbruk, skogsbruk och fiske (SNI 01-03) har mer än halverades sedan år 2020, då antalet arbetstagare var 1884. Under 2021 uppgick motsvarande antal arbetstagare till 829 arbetstagare. En minskning med runt 56 %.

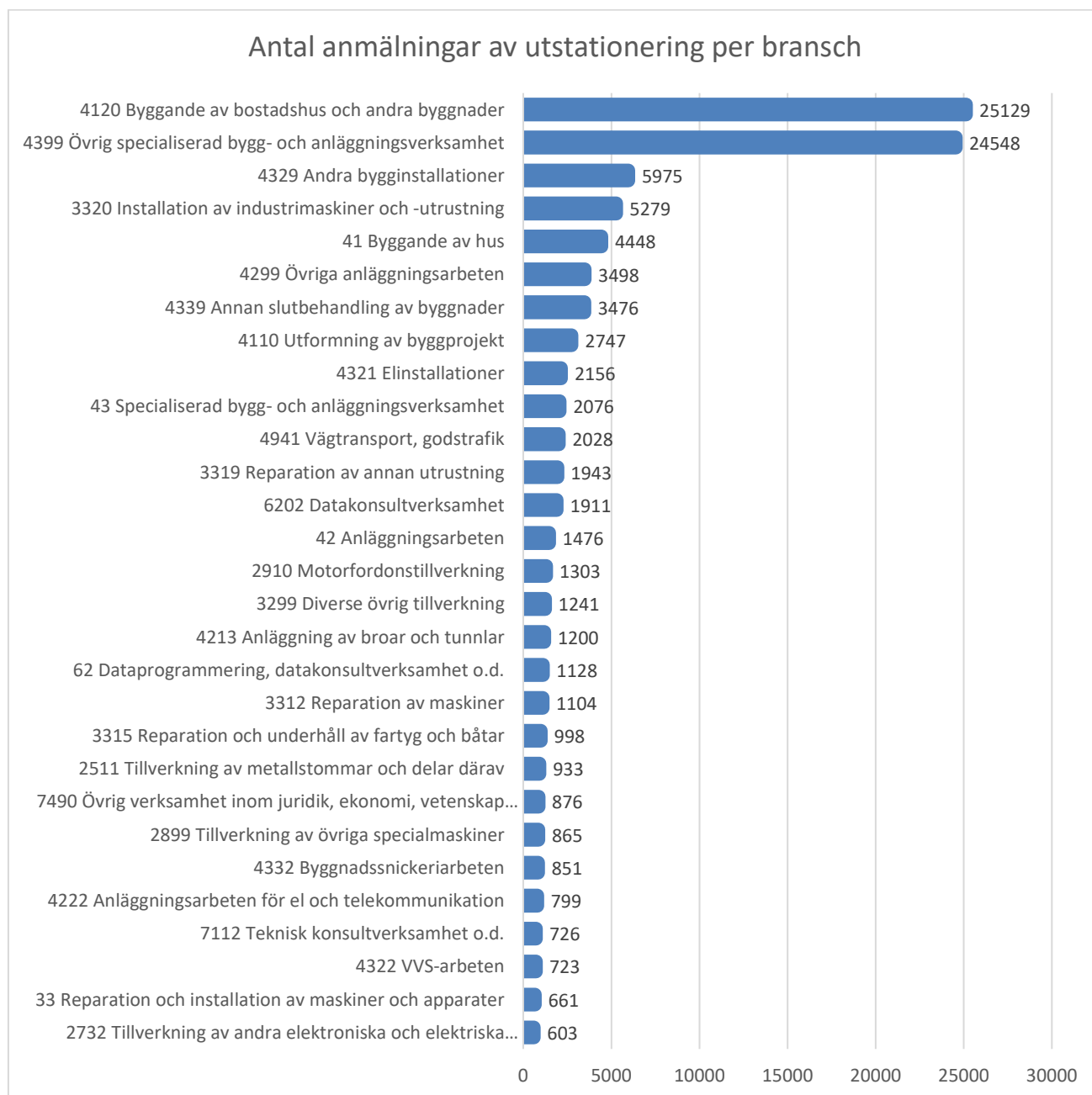

Diagram 5. Diagrammet visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2021 baserat på branschkod (SNI 4-siffernivå). Branscherna i diagrammet är de branscherna som har fler än 600 anmälningar.

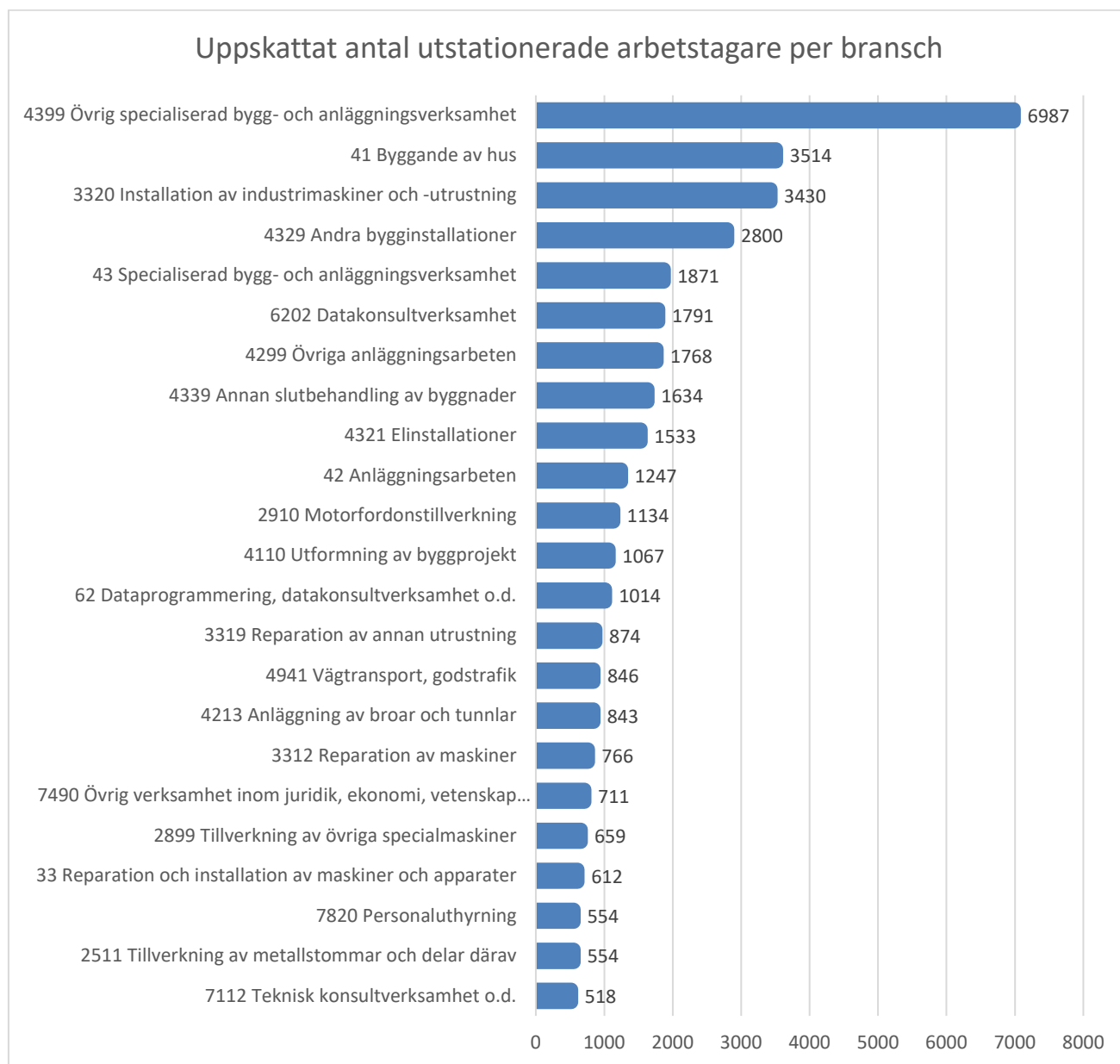

Diagram 6. Diagrammet visar uppskattat antal utstationerade arbetstagare med ett pågående uppdrag under 2021 baserat på branschkod (SNI 4-siffrigt). Branscherna i diagrammet är de branscher med fler än 500 arbetstagare.

Fördelning av utstationerade i landet

De flesta anmälningarna om utstationering hade angiven plats för utförande i storstadsregionerna, Stockholm, Västra Götaland och Skåne. Stockholms län var det dominerande länet med 14 381 utstationerade arbetstagare som arbetade minst en dag i länet under 2021. Siffran i Västra Götaland var 9 872 och i Skåne 7 477 arbetstagare.

Notera att för det uppskattade antalet utstationerade arbetstagare per län blir den totala summan av alla län inte samma som det totala uppskattade antalet utstationerade arbetstagare sett på riksplån. Detta beror helt enkelt på att samma person kan ha arbetat i flera olika län under året.

Den enskilt största ökningen skedde i Västerbottens län som 2021 hade 9 568 anmälningar. Under år 2020 var motsvarande antalet anmälningar 3 307. En ökning på 189 %. En förklaring till den stora ökningen är flera omfattande byggprojekt i länet som bidrar till ett stort antal utstationeringar.

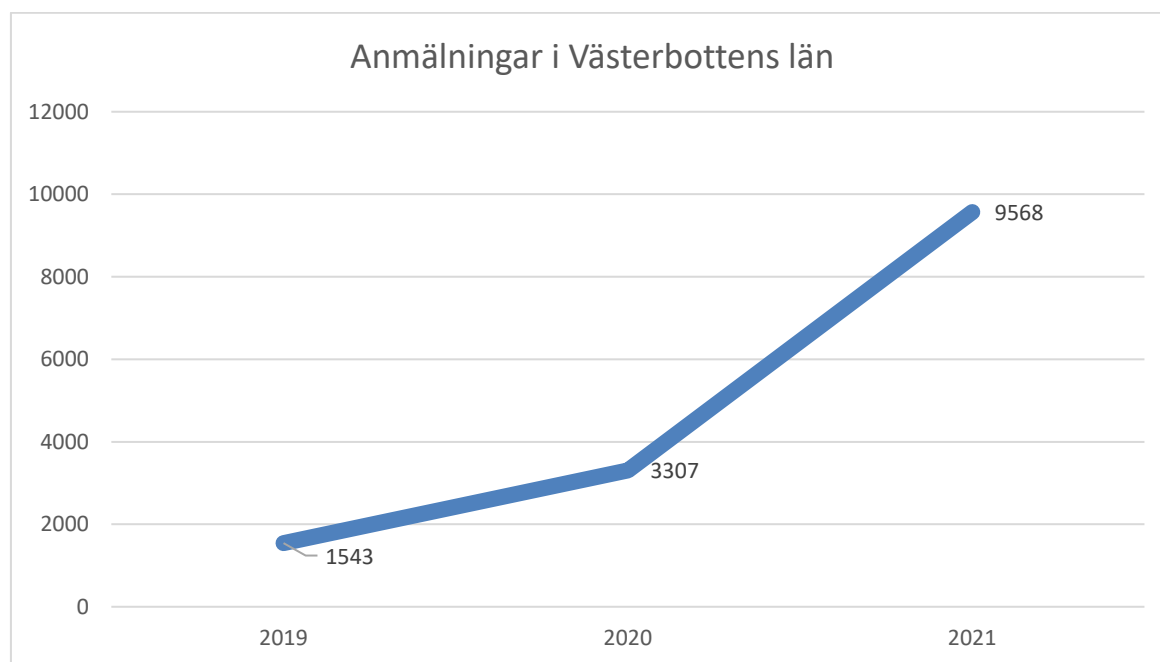

Diagram 7. Diagrammet visar en graf på antalet anmälningar i Västerbotten där minst en dag av den anmälda utstationeringen varit under åren 2019 - 2021. Notera att detta inte är antalet individer utan antalet anmälningar.

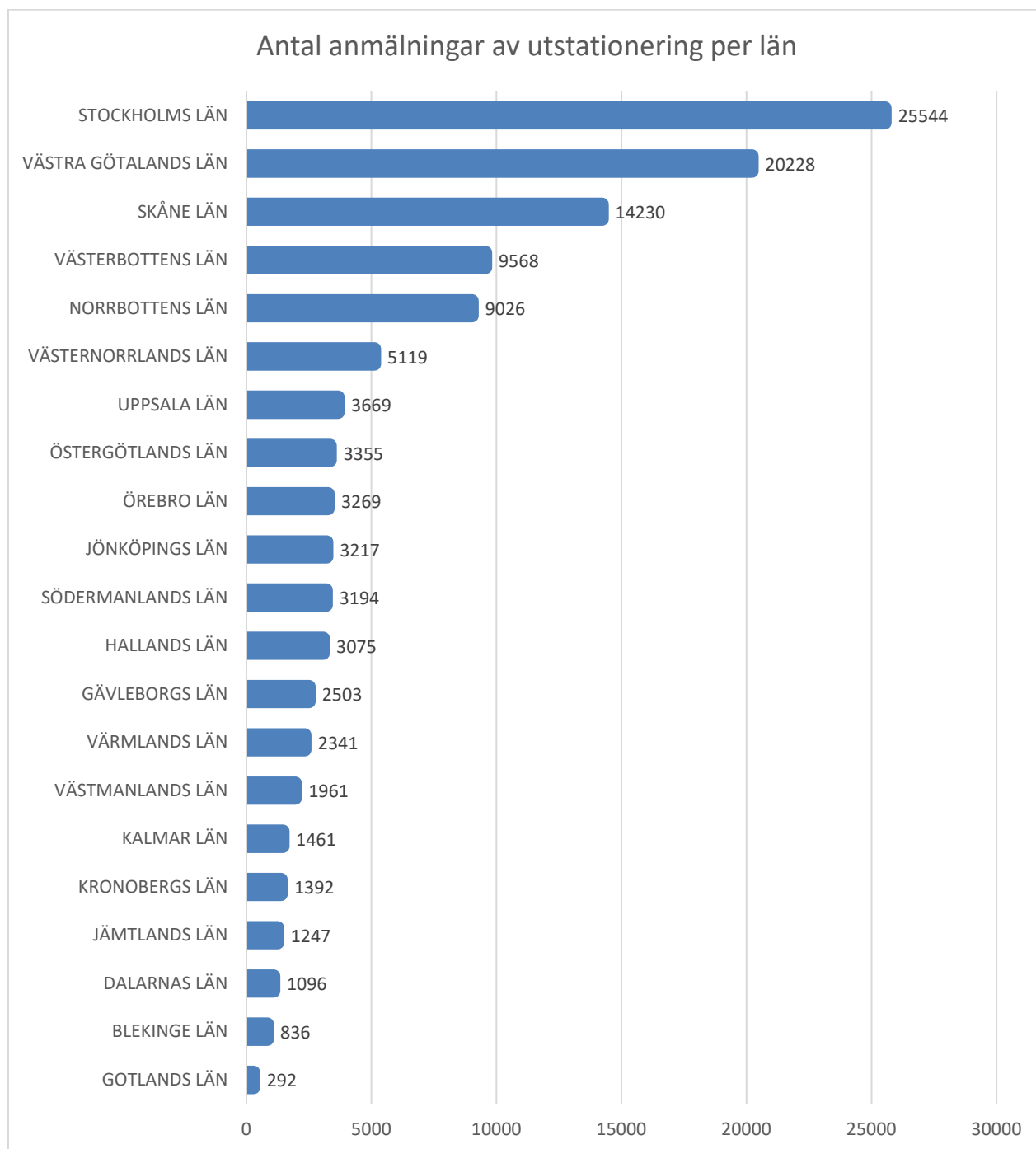

Diagram 8. Diagrammet visar antalet anmälningar av utstationering för ett pågående uppdrag under 2021 baserat på län.

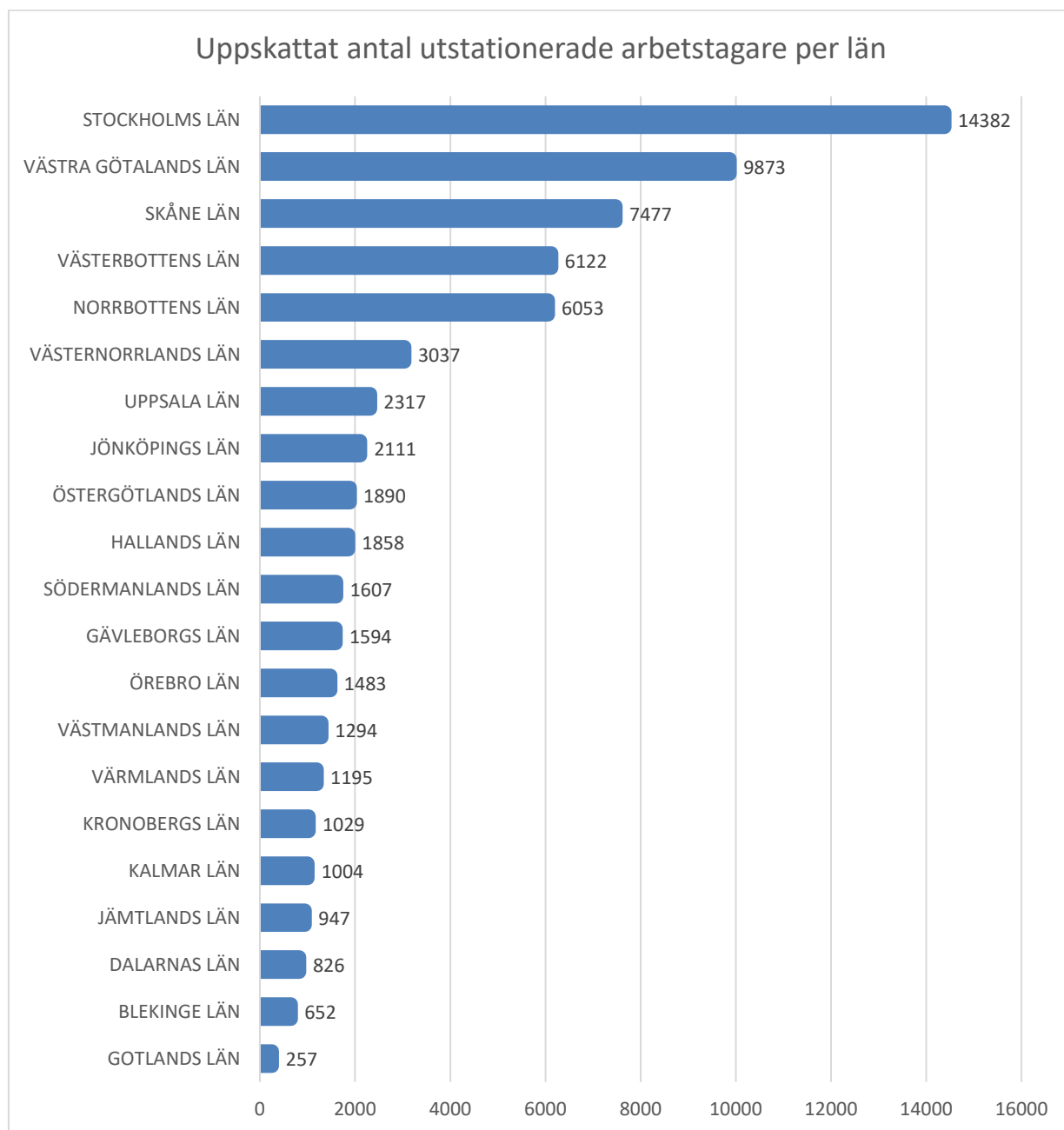

Diagram 9. Diagrammet visar uppskattat antal utstationerade arbetstagare för ett pågående uppdrag under 2021 baserat på län. Detta antal är en uppskattning baserat på anmälda uppgifter och att samma arbetstagare/individ kan återkomma över länsgränserna.

Anmälningarnas längd i antal dagar

Kod	Antal dagar	Antal månader	Antal anmälningar	Andel i procent
1	0-9		36 438	31
2	10-29	<1	34 728	30
3	30-59	1-2	17 124	15
4	60-89	2-3	6 924	6
5	90-179	3-6	8 565	7
6	180-239	6-8	2 784	2
7	240-359	8-12	3 418	3
8	360-720	12-24	5 209	4
9	>720	>24	1 967	2
			117 157	100

Tabell 2. Tabellen visar antalet anmälningar inom tidsintervallen i dagar. Notera att detta inte motsvarar antalet individer. Samma individ kan återkomma flera gånger i kortare uppdrag. För att summera perioder korrekt har vi inte kunnat räkna dem i denna sammanställning. Antalet motsvarar inte antal individer. Flera individer är registrerade flera gånger. En rad är inte medtagen i tabellen, där slutdatum är mindre än startdatum.

Stor andel korta anmälningar

Under 2021 utgjordes de flesta anmälningar av kortare angiven tidsperiod. 82 % av anmälningarna var anmälda för en kortare period än 3 månader och 61 %, dvs. över hälften, var anmälda för en kortare period än en månad. Dock bör man ha i åtanke att eftersom skillnaden mellan antalet anmälningar och antalet unika arbetstagare var så stort kan en förklaring vara att samma arbetstagare anmäls flera gånger för samma uppdrag men i olika omgångar. Uppdragen kan således varit längre än vad de förefaller att vara utifrån uppgifterna i ovan tabell.

www.av.se

Vår vision: Ingen ska bli sjuk, skadas eller dö av jobbet

